

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KGS/REAR	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Ruské reálie		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	30.05.2024 08:05

Pracoviště / Zkratka	KGS / REAR			Akademický rok	2023/2024
Název	Ruské reálie			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.			Forma zakončení	Ústní
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Letní semestr
Vyučovací jazyk	Ruština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Automat. uzn. záp. před zk.					
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	KSJ/REAR				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Přednášky seznamují posluchače s geografickou, politickou, demografickou a správně - administrativní charakteristikou Ruské federace. Posluchači studují dějinný i kulturní vývoj Ruska podle chronologického plánu. Budou představeny jednotlivé etapy historie Ruska od nejstarších dob do současnosti. Posluchači budou seznámeni s přelomovými událostmi, s významnými osobnostmi, duchovními proudy v ruské společnosti a specifiky vývoje ruské kultury. Pozornost bude zaměřena na kulturně historické tradice ruského státu a na jejich začlenění do širších kulturně civilizačních souvislostí. Pojednáno bude o vzájemných česko-ruských vztazích. Přednášky i semináře jsou vedeny v ruštině. Semináře se soustředí na práci s autentickými textovými materiály, které souvisejí s probíranými tématy, blíže je představují a konkrétněji ilustrují, rozšiřují slovní zásobu a rozvíjejí řečové dovednosti studentů.

Požadavky na studenta

- aktivní účast na seminářích, průběžná příprava
- ústní prezentace v limitu 10-20 minut (na vybrané téma po dohodě s vyučujícím)
- student čte zadané texty v cizím jazyce a zpracovává v pravidelných intervalech úkoly, které jsou kontrolovány vyučujícím
- zkouška: ústní pohovor na probraná témata

Obsah

1. týden

Rusko na mapě světa. Geografická charakteristika současného Ruska (poloha, rozloha, hranice, časová pásma, doprava atd.). Příroda Ruska (podnebí, přírodní pásma, nerostné bohatství). Obyvatelstvo a regiony (počet obyvatelstva, hustota osídlení, národnostní složení obyvatelstva, subjekty RF, vztah centra ke Kavkazu a k národům severu, Rusové ve světě). Město a vesnice.

2. týden

Politický systém současného Ruska (státní symboly, Ústava RF, struktura státní moci, členství RF v mezinárodních organizacích, Rusko a demokracie).

Pravoslavlí, religiózní a světské svátky, kalendář (vznik pravoslavlí, pravoslavný chrám, systém a změny ruského kalendáře).

3. týden

Ruský národní charakter, stereotypy chování, mentalita, tradice (způsob života, pohostinnost, rodinné obřady, národní symbolika). Ruský folklór a tradiční dekorativní umění (tradiční

žánry, výrazové prostředky, náměty, materiály, regionální specifika). Současné sociálně kulturní hodnoty Rusů.

4. týden

Kyjevská Rus (vznik státního útvaru, doba existence, vývoj, panovníci, přijetí křesťanství, vznik písma, první písemné památky).

Rozpad Kyjevske Rusi, epocha feudální rozdrobenosti. Mongolsko-tatarské jho.

Moskevská Rus (vznik, vývoj, ideologie a vládcí). Smuta (charakter období, osobnosti).

5. týden

Epocha Petra Velikého (osobnost Petra I, reformy a války, charakter a výsledky panování Petra I).

Epocha Kateřiny II (osvícenecký absolutismus, povstání Pugačeva, osobnosti doby).

6. týden

Rusko v 19.století (panovníci 19.stol.- počínaje Alexandrem I a konče Mikulášem II, Vlastenecká válka r. 1812, zahraniční politika, Povstání děkabristů 1825, revolučně-demokratické hnutí, západnictví a slavjanofilství, zrušení nevolnictví).

7. týden

Rusko 1917-1939 (ruská revoluce 1905, únorová revoluce 1917, VŘSR, občanská válka, stalinismus, GULAG, ruská emigrace, vznik SSSR).

Moskva, Sankt-Petěrburg (význam, historie a současnost, památky, galerie, muzea atd.).

8. týden

Velká Vlastenecká válka a její důsledky (průběh, významné bitvy, VVV ve filmu a v literatuře). Poválečná situace v Sovětském svazu (vnitřní a mezinárodní situace.

Jaltská konference, satelitní státy SSSR).

9. týden

Rusko v druhé polovině 20.století ("období prvního tání" 1955 - 1964, reformy Chruščeva, období stagnace 1964 - 1984, vláda Brežněva, okupace Československa, disidentské hnutí, reformy Gorbačova 1985 - 1991 - přestavba, veřejná informovanost).

10. týden

Srpnový puč r.1991. Rozpad SSSR. Ruská federace během Jelcinovy vlády 1991-1999. Ekonomické reformy. Přehodnocení historie. Pokus o převrat r. 1993.

První čečenská válka (prosinec 1994-srpen 1996). Druhá čečenská válka (srpen 1999).

Hlavní tendence za vlády Putina (2000-2008). Dm. Medvěděv (2008).

Válka v Jižní Osetii (2008), ruská invaze do Gruzie.

11.týden

Vývoj ruské literatury v 18., 19. a ve 20.století (literární směry, témata, žánry, nejvýznamnější představitelé prózy a poezie).

12. týden

Význační představitelé ruského divadla, filmu, výtvarného umění, hudby.

13. týden

Česko-ruské kontakty v různých oblastech kulturního, ekonomického a politického života.

Problémy současného Ruska.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Mgr. Libuše Urieová (100%)
- **Přednášející:** Mgr. Libuše Urieová (100%)
- **Vede seminář:** Mgr. Libuše Urieová (100%)

Literatura

- **Základní:** Manková, Nina. *Čítanka z dějin ruské kultury*. 1. vyd. Plzeň : Vydavatelství Západočeské univerzity, 1998. ISBN 80-7082-488-3.
- **Základní:** Švankmajer, Milan. *Dějiny Ruska*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-658-3.
- **Základní:** Skokan, Ladislav. *Reálie Ruska*. 2., rozš., aktualiz. vyd. Ústí nad Labem : Univerzita J.E. Purkyně, 2004. ISBN 80-7044-551-3.
- **Základní:** Pešková, M. *Reálie Ruska*. Plzeň: ZČU, 2006.
- **Základní:** FOZIKOŠ, Andrej; REITEROVÁ, Taťjana. *Reálie ruský mluvících zemí : osnovnyje fakty iz istorii i dejstvitel'nosti Rossii i Belarusi*. Plzeň : Fraus, 1998. ISBN 80-85784-76-9.
- **Základní:** Stěpanova, Ludmila; Vychodilová, Zdeňka. *Zeměpisné a politické reálie současného Ruska*. 2., přeprac. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2002. ISBN 80-244-0570-9.
- **Rozšiřující:** Sokolov, A. K.; Tjaželnikova, V. S. *Kurs sovětskoj istoriji 1941-1991*. Moskva : Vysšaja škola, 1999. ISBN 5-06-003679-0.
- **Rozšiřující:** Masaryk, Tomáš Garrigue. *Rusko a Evropa : Studie o duchovních proudech v Rusku*. Praha : Jan Laichter, 1919.
- **Doporučená:** Lepilová, Květuše. *Očerk ruskoj kultury = Nástin ruské kultury : obučení bakalavrov-perevodčikov dlja sfery biznesa i turizma*. Vyd. 3. Ostrava : Ostravská univerzita, 2000. ISBN 80-7042-556-3.
- **Doporučená:** Sergejeva, A.V. *Russkije. Stereotypy povedenija, tradicii, mentalnost.*. Moskva, 2006. ISBN 5-02-033003-5.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava na zkoušku [10-60]	39
Kontaktní výuka	39
Celkem:	78

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

- Ústní zkouška,
- Individuální prezentace,
- Průběžné hodnocení,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

předmět předpokládá úroveň znalostí B2 dle Společného referenčního rámce pro jazyky (SERR)

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

- Přednáška s diskusí,
- Seminární výuka (diskusní metody),
- Výuka podporovaná multimédií,
- Analyticko-kritická práce s textem,
- Samostatná práce studentů,
- Prezentace práce studentů,

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

student se bude orientovat v historickém vývoji ruského státu, bude schopen klasifikovat a představit jednotlivé etapy historie Ruska. Rovněž bude moci představit významné osobnosti a jejich působení v rámci určitého historického období a

charakterizovat specifika všech oblastí ruské kultury. Student bude schopen porozumět autentickým i aplikovaným textům, které souvisejí s probíranými tématy a interpretovat po přečtení jejich obsah. Celkově si obohatí slovní zásobu a bude rozvíjet řečové dovednosti. Zvládne samostatnou přípravu a prezentaci vystoupení na zadané téma (v ruštině)

Předmět je zařazen do studijních programů:
